

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

"COVID-19 HİJYEN, ENFEKSİYON ÖNLEME VE KONTROL KILAVUZU SANAYİ KURULUŞLARI İÇİN "

KAPSAM ve AMAÇ

Kılavuz,

Sanayi kuruluşlarında esas olarak damlacık veya temas yoluyla bulaşan COVID-19'a yönelik;

➤ çalışanları, ziyaretçileri, tedarikçileri, ilgili tarafları

koruma ve korunma kapsamında; hijyen uygulamalarını, bulaşın önlenmesini ve kontrol tavsiyelerini içerir ve sadece damlacık ve temas yoluyla bulaşan hastalıkların enfeksiyon önleme ve kontrol yönlerine odaklanarak hazırlık, uygulama ve diğer önlemleri dikkate alır.

KAPSAM ve AMAÇ

Kılavuz, tutarlı ve esnek bir yaklaşımla;

- COVID-19 için sanayi kuruluşlarını bilgilendirmek ve öneriler vermek,
- Sanayi kuruluşlarına, enfeksiyon önleme ve kontrol prosedürleri hakkında bilgi sağlamak

amacıyla hazırlanmıştır.

Kılavuz içeriğine ait uygulamalar ve kılavuzda söz edilen **Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol İçin Eylem Plan(lar)ı**, işletmenin faaliyet gösterdiği sektör, tabi olduğu mevzuat, çalışan sayısı, yapısı, operasyonel faaliyetleri gibi detaylarda farklılık gösterebilir.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

İLGİLİ TARAFLAR

İŞÇİ
TEMSİLCİLERİ

SANAYİ
ODALARI

ÜRETİCİLER

İHRACATÇILAR

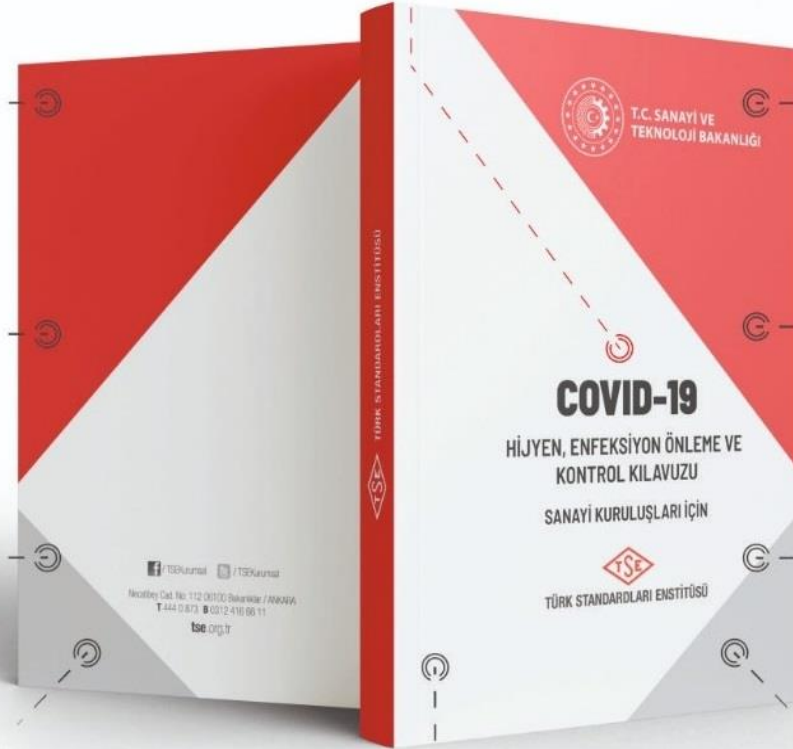
ENDÜSTRİ
BÖLGELERİ

TOBB SEKTÖR
MECLİSLERİ

TEKNOLOJİ
GELİŞTİRME
BÖLGELERİ

İŞVEREN
TEMSİLCİLERİ

ORGANİZE SANAYİ
BÖLGELERİ

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

BELGELENDİRME AKIŞI

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

KILAVUZ ANA HATLARI

**Güvenilir,
Salgından
Etkilenmeyen ve
Hijyenik Üretim
Ortamı**

1

Covid-19'un Bulaş Özellikleri

2

Korunma ve Kontrol Önlemleri

3

Uygulamaya Yönelik Önlemler

4

Eğitimler

5

Atık Yönetimi

6

Sosyal ve Ortak Kullanım Alanları

7

Temizlik

8

İş Sağlığı ve Güvenliği Ekipmanları

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

KILAVUZ İÇERİĞİ

1 Covid-19'un Bulaş Özellikleri

Bulaş Yolları

İnkübasyon ve Enfeksiyon Periyodu

Bulaş Önlemleri

Temas Önlemleri
Damlacık Önlemleri
Haya Kaynaklı Önlemler

2 Korunma ve Kontrol Önlemleri

Hazırlık

Standart Enfeksiyon Kontrol Önlemleri

Bulaş Bazı Önlemler Planlanması

Covid-19 Belirtisi Gösteren Kişilere Yapılacak İşlemler

Covid-19 Vakasının Tahliyesi

Etkilenmeyen Çalışanlar

Filyasyon/ Sürveyans

Yükleniciler, Dış Servis/ Hizmet Sunucuları, Ürün ve Hizmet Tedarikçileri

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

KILAVUZ İÇERİĞİ

3

Uygulamaya
Yönelik Önlemler

Fiziki Mesafe

El Hijyeni

Solunum Hijyeni

4

Eğitimler

Standart
Enfeksiyon
Kontrol
Önlemleri

Bulaş Bazı
Önlemler

Covid-19
Belirtileri
ve Yayılımı

Kişisel
Hijyen

Kişisel
Koruyucu
Donanımın
Kullanılması

Temizlik
Personeli
Eğitimleri

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

KILAVUZ İÇERİĞİ

5

Atık Yönetimi

6

Sosyal ve Ortak
Kullanım Alanları

İşletme Girişi,
Güvenlik,
Danışma

Bekleme
Salonu

Restoran,
Yemekhane

Üretim
Alanları

Ofisler

Toplantı
Salonları

Revir/Sağlık
Birimleri

İbadethane/
Mescid

Asansörler

Seyahat
Kuralları

Personel
Servisleri

Tuvalet ve
Lavabolar

Personel
Soyunma
Odaları
ve Duşlar

Misafirhane/
Yatakhane

Kreşler/Bebek
Bakım ve
Emzirme
Odaları

Güvenli
Çamaşır
Yönetimi

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

KILAVUZ İÇERİĞİ

7

Temizlik

Genel İlkeler

Temizlik ve Sanitasyon Maddeleri

Temizlik

Dezenfekte

Yumuşak Yüzeyler

Elektronik Aletler

Ek Önlemler

Ofislerin Temizlenmesi

Klimalar

8

İş Sağlığı ve Güvenliği Ekipmanları

Maskeler

Personel Giysi ve Formaları

Tek Kullanımlık Eldiven

Göz Koruyucu

KILAVUZ İÇERİĞİNDEKİ KISALTMALAR

AOP	:	Aerosol üreten işlemler
BBÖ	:	Bulaş bazlı önlemler
COVID 19	:	COV (Corona Virus) + I (Infectious), D (Disease) birleşerek COVID olmuştur. Bu hastalık ilk kez 2019 Aralık ayında tespit edildiği için sonuna 19 getirilmiştir.
FFP	:	Filtering facepiece
KKD	:	Kişisel koruyucu donanım
SEKÖ	:	Standart enfeksiyon kontrol önlemleri

2. COVID-19'UN BULAŞ ÖZELLİKLERİ

COVID-19, çok yeni bir virüs tipidir. Virüsle ilgili araştırmalar tüm dünyada ve ülkemizde devam etmekte ve virüsün bulaşması, yayılması, önlenmesi ve tedavisine yönelik sürekli yeni bilgiler ve bulgular elde edilmektedir.

Bu kılavuzda yer alan COVID-19 ile ilgili bilgiler, kılavuzun yayım tarihi itibarıyla güncel olup, **ilgili kuruluşlar tarafından** yeni gelişmeler takip edilmeli ve **uygulamalar** bu yönde güncellenmelidir.

2. COVID-19'UN BULAŞ ÖZELLİKLERİ

2.1 Bulaş Yolları

COVID-19'un bulaşmasının esas olarak öksürme ve hapşıрма ile oluşturulan solunum damlacıkları ve kirlenmiş yüzeylerle temas yoluyla oluştuğu düşünülmektedir.

Ayrıca hasta bireylerin öksürme, hapşıрма yoluyla ortaya saçıkları damlacıklara diğer kişilerin elleri ile temas etmesi sonrasında ellerini ağız, burun veya göz mukozasına götürmesi ve temas etmesi ile bulaştığı bilinmektedir.

2. COVID-19'UN BULAŞ ÖZELLİKLERİ

2.2 İnkübasyon ve Enfeksiyon Periyodu

COVID-19 vakalarının, semptomların başlangıcından 1 gün, nadiren 2 gün öncesine kadar bulaştırıcı olabildiği bilinmektedir.

Ancak, çoğu durumda **bireyler, genellikle semptomları varken bulaşıcı olarak kabul edilir.**

Hafif vakalarda semptom başlangıcından klinik iyileşmeye kadar olan ortalama sürenin **yaklaşık 2 hafta**, ciddi veya kritik vakalar için ise **3-6 hafta** olduğu kabul edilmektedir.

2. COVID-19'UN BULAŞ ÖZELLİKLERİ

2.3 Bulaş Önlemleri

Temas önlemleri: Enfeksiyonu önlemek ve kontrol etmek için hasta ile doğrudan temas yoluyla veya dolaylı olarak enfeksiyon bulaşmasını önlemek ve kontrolü sağlamak için kullanılır. Temas yolu enfeksiyon bulaşmasının en yaygın yoludur.

Damlacık önlemleri: Bir bireyin solunum yolundan doğrudan damlacıklar yoluyla kısa mesafelerde başka bir bireyin konjonktivasına veya mukozal yüzeye enfeksiyon bulaşmasını önlemek ve kontrol etmek için kullanılır.

Hava kaynaklı (aerosol) önlemler (solunum yolu önlemleri): Bir bireyin solunum yolundan aerosoller aracılığıyla doğrudan başka bir bireye ya da yüzeye (temas etmeden) enfeksiyon bulaşmasını önlemek ve kontrol etmek için kullanılır.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.1 Hazırlık

COVID-19'un sanayi kuruluşlarında bulaşını sınırlamak, bir kontrol hiyerarşisi olarak kabul edilen bir dizi enfeksiyon önleme ve kontrol işlemlerini gerektirir;

- İdari kontroller,
- Etkili çevresel dekontaminasyon, ;
- fiziksel bariyerler ve önlemler ile enfeksiyona maruz kalma azaltılır.

İşverenler, maruz kalmanın önlenemediği tehlikelere yönelik riski yeterince kontrol etmek için ilgili mevzuata (İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Umumi Hıfzıssıhha Kanunu vb.) bağlı yükümlülöklere uymak zorunda olmakla beraber hijyen kurallarına da uygun olarak personelini, müşterilerini ve ziyaretçilerini korumalıdır.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.1 Hazırlık (devam)

Çalışanlar ve diğer kişiler kuruluş tarafından belirlenen kurallara uymak, kontrol önlemlerini tam ve doğru bir şekilde uygulamakla yükümlüdür.

Pandemi sürecinde yasal otoritelerin belirlediği tüm düzenlemelere uyulması esastır.

Kuruluş, mevcut kapasitesini ve fiziksel bariyerlerini de dikkate alarak; salgınlara yönelik, özellikle de COVID-19'a karşı tüm fiziki alanları ve ilgili tüm tarafları kapsayan risk değerlendirmesi yapmalı ve yapılan bu risk değerlendirmesi sonuçlarına göre **Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol İçin Eylem Plan(lar)**ı hazırlamalı ve uygulamalıdır.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.1 Hazırlık (devam)

Kuruluş, **Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol İçin Eylem Plan(lar)ı** kapsamında uygulanacak kontrol önlemleri hiyerarşisini oluşturmalıdır. Bu hiyerarşi en az;

- Semptomları olan kişilerin erken tanınması,
- Sağlık otoritesine bildirilmesi, raporlanması,
- Kişilerin erken izolasyonu,
- Kişilerin sağlık kuruluşuna nakledilmesi, naklinin sağlanması,
- Doğrulanmış COVID-19'lu personelin iyileşmesi sonrasında en az 14 gün izolasyon sonrasında işe dönmesinin sağlanması

hususlarını içermelidir.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.1 Hazırlık (devam)

Kuruluş, en az aşağıdaki hususları içeren iç ve dış iletişimi planlamalıdır.

- Ne ile ilgili iletişim kurulacak
- Ne zaman iletişim kurulacak
- Kiminle iletişim kurulacak
- Nasıl iletişim kurulacak
- Kim iletişim kuracak

İletişim planları kapsamında ayrıca acil iletişim numaraları ve personel acil durum iletişim bilgileri de belirlenmelidir.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.1 Hazırlık (devam)

Kuruluş hijyen, enfeksiyon önleme ve kontrolünün oluşturulması, uygulanması, sürekliliğinin sağlanması için ihtiyaç duyulan kaynakları tespit ve temin etmelidir.

Kuruluş hijyen, enfeksiyon önleme ve kontrolün sağlanmasının etkili şekilde uygulanması ile proseslerin işletilmesi ve kontrolü için sorumlu olacak kişi/kişileri belirlemeli ve görevlendirmeli, Mümkün olduğunca, acil durumlarla başa çıkmak için görevde hazır, eğitilmiş en az 1 kişi belirlemelidir.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.1 Hazırlık (devam)

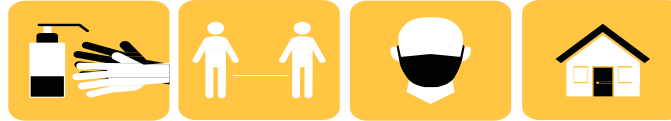
Kuruluşa giriş yapılırken, 15 dk arayla ölçülen vücut sıcaklığı değeri 38°C ve üzeri olan kişilere giriş izni verilmeyip, en yakın sağlık kuruluşuna sevki ile ilgili bir metot belirlemeli ve uygulamalıdır.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.2 Standart Enfeksiyon Kontrol Önlemleri (SEKÖ)

Standart Enfeksiyon Kontrol Önlemleri (SEKÖ), bulaşıcı ajanların hem bilinen hem de bilinmeyen kaynaklardan bulaşma riskini azaltmak için gerekli olan temel enfeksiyon önleme ve kontrol önlemleridir. SEKÖ, tüm hizmet alanlarında, tüm personel tarafından dikkatle uygulanmalıdır.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.2 Standart Enfeksiyon Kontrol Önlemleri (SEKÖ)

Standart Enfeksiyon Kontrol Önlemleri (SEKÖ), genel olarak aşağıdakileri içerir:

- İşletme içinde COVID-19 için alınmış genel tedbirlere uygun hareket edilmesi,
- Fiziki mesafenin korunması,
- Maske takılması,
- Uygun temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerinin sağlanması,
- Solunum hijyeni ve öksürük/hapşırık adabına uyulması,
- El hijyeni sağlanması.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.3 Bulaş Bazlı Önlemlerin (BBÖ) Planlanması

SEKÖ, bulaşıcı bir ajanın çapraz bulaşmasını önlemek için tek başına yetersiz olduğunda Bulaş Bazlı Önlemler (BBÖ) uygulanır.

BBÖ, enfekte olan bir hastaya hizmet sunumu sırasında gerekli olan ek enfeksiyon kontrol önlemleridir.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.3 Bulaş Bazlı Önlemlerin (BBÖ) Planlanması

Bu önlemler genel olarak COVID-19 şüpheli veya tanısı almış kişilere temas sırasında ve sonrasında yapılacak işlemlerdir:

- Kişinin izole edilmesinin ve izole kalmasının sağlanması
- Kişiye müdahale dahil, kontamine materyallerle iş ve işlem yapılırken uygun KKD kullanılması
- Kontamine malzeme ve alanlar için uygun dezenfeksiyon işlemlerinin yapılması
- El hijyeni sağlanması
- Odanın havalandırılmasının sağlanması

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.4 COVID-19 Belirtileri Gösteren, Doğrulan Kişilere Yapılacak İşlemler

Kuruluş, çalışanlardan, ziyaretçilerden veya üçüncü kişilerden birinin COVID-19 belirtileri gösterdiği durumlarda yapılacak işlemler ile ilgili **Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol İçin Eylem Planına** uygun hareket etmelidir.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.4 COVID-19 Belirtileri Gösteren, Doğrulan Kişilere Yapılacak İşlemler

COVID-19 semptomlarının görüldüğü durumlar için hazırlanan eylem planı, asgari olarak aşağıda belirtilen adımları takip etmelidir;

- Belirti gösteren kişinin, tolere edebiliyorsa tıbbi maske takması sağlanır ve kişi ayrı alana alınır; işyeri hekimi ve yerel sağlık otoritesine bilgi verilerek kişinin sağlık kuruluşuna sevki sağlanır.
- Hastanın tedavi edilmesi amacıyla, yerel sağlık otoritesine durum bildirilir

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.4 COVID-19 Belirtileri Gösteren, Doğrulan Kişilere Yapılacak İşlemler

- Hasta personelin iş yerinde çalışmaya devam etmemesi sağlanır
- İhtiyaç olması halinde, tıbbi bakım ihtiyacı kuruluşun sağlık personeli tarafından verilebilir
- Sadece bu hasta kişi tarafından kullanılmak üzere bir oda, tuvalet belirlenir
- Hasta kişinin işletmede ortak alanları kullanması sınırlandırılır

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.4 COVID-19 Belirtileri Gösteren, Doğrulan Kişilere Yapılacak İşlemler

- Sürekli maske takması sağlanmalıdır
- Öksürme ve hapşıрма sonrası mutlaka el hijyeni sağlanmalıdır
- Çevre teması minimuma indirilir

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.4 COVID-19 Belirtileri Gösteren, Doğrulan Kişilere Yapılacak İşlemler

- Maske kullanımı hasta kişi tarafından tolere edilemezse, ağzı kaplayacak şekilde pamuklu bez (tek kullanımlık mendil) sağlanır ve kullanım sonrasında hemen bir tıbbi atık torbasına atılır. Tıbbi atık torbası mevcut değilse, sağlam çift plastik torbaya yerleştirilir. Ellerin sabun ve suyla veya alkol bazlı el antiseptiği ile temizlenmesi sağlanır.
- Hastanın izole edildiği odanın havalandırılması sağlanır

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.4 COVID-19 Belirtileri Gösteren, Doğrulan Kişilere Yapılacak İşlemler

- Belirgin COVID-19 semptomları (ateş, kuru öksürük veya nefes almada zorluk) olan bir kişi ile ilgilenirken maske, göz koruması, eldiven ve önlük dahil olmak üzere her zaman ek koruyucu donanım kullanılır.
- Belirtileri olan kişinin vücut sıvılarıyla temas eden eldivenler ve diğer tek kullanımlık eşyalar tıbbi atık olarak kabul edilir ve uygun şekilde bertaraf edilir.
- COVID-19 semptomları gösteren kişinin kuruluş yerleşkesi içerisinde çalışan olması durumunda çalışması durdurulur, yerel sağlık otoritesine bildirim yapılır ve otoritenin talimatları uygulanır.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.5 Şüpheli COVID-19 Vakasının Tahliyesi/Transferi

Diğer kişilerin etkilenmesini ve bulaş riskini en aza indirmek için semptomatik kişinin kuruluş yönetimi ve yerel sağlık otoritesinin talimatlarına göre kuruluştan ayrılması sağlanır.

Sağlık otoritesinin değerlendirmesi sonucu, tavsiyeler dikkate alınarak şüpheli vaka en uygun sağlık kuruluşuna yönlendirilir.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.5 Şüpheli COVID-19 Vakasının Tahliyesi/Transferi (devam)

Hasta kişinin olası temaslılarının saptanması ve yönetimi, sağlık otoritesinin talimatlarına uygun olarak yapılır.

Kuruluş, hasta kişi tarafından kullanılan alanın temizlik ve dezenfeksiyonu için **Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol İçin Eylem Planına** uygun olarak, temizlik ve dezenfeksiyon programlarını uygulamalıdır.

Kuruluş bünyesinde ambulans varsa Sağlık Bakanlığı COVID-19 Rehberinde yer alan kurallar uygulanır.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.6 Etkilenmeyen Çalışanlar

Etkilenmeyen çalışanlar, düşük riskli maruz kalma olduğu düşünülen kişilerdir.

Bu kişilerden, hastanın transfer edildiği veya ayrıldığı tarihten itibaren 14 gün boyunca COVID-19 semptomlarını kendi kendine izlemeleri ve COVID-19'u gösteren semptomlar geliştirmeleri durumunda, derhal amirlerine durumu bildirmeleri, kendi kendini izole etmeleri ve yerel sağlık kuruluşlarına başvurmaları istenir.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.7 Filyasyon/Sürveyans

Filyasyon/sürveyans işlemleri Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülür. Bu işlemler kuruluştaki şüpheli bir vaka tespit edildikten hemen sonra başlamalıdır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), filyasyon/sürveyans işlemleri uygulanacak kişileri, olası veya teyit edilmiş bir vakanın semptomlarının başlamasından 2 gün önce ve 14 gün sonra aşağıdaki maruziyetlerden herhangi birini yaşayan kişi olarak tanımlar:

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.7 Filyasyon/Sürveyans

Aşağıdaki durumlarda filyasyon/surveyans faaliyetleri için gerekli işlemler uygulanır;

- Olası veya teyit edilmiş bir vakayla 1 metre içinde ve 15 dakikadan fazla yüz yüze temas,
- Olası veya teyit edilmiş bir vakayla doğrudan fiziksel temas,
- Uygun kişisel koruyucu donanım kullanmadan muhtemel veya doğrulanmış COVID-19 hastalığı olan kişiye doğrudan temas,
- Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen diğer durumlar.

3. KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ

3.8 Yükleniciler, Dış Servis/Hizmet Sunucuları, Ürün ve Hizmet Tedarikçileri

Yükleniciler, dış servis/hizmet sunucuları, ürün ve hizmet tedarikçileri COVID-19'un yayılmasını önlemeye yönelik, kuruluş uygulamalarına ve ulusal otorite kurallarına uymakla yükümlüdür.

Kuruluş, uyulması gereken kurallara dair tedarikçilerini bilgilendirmeli ve bu kuralların eksiksiz uygulanmasını sağlamalıdır.

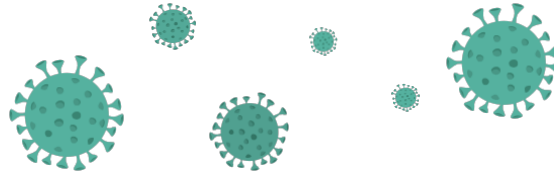
4. UYGULAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

4.1 Fiziki Mesafe

Damlacık yayılımını önlemek için en az 1 metre mesafe belirlenmiştir. Bu mesafe mutlak bir değer olmayıp minimum olarak düşünülmelidir.

Mümkün olduğu yerlerde güvenli mesafenin daha fazla (örneğin 1,5-2 m) belirlenmesi tavsiye edilir.

Klimalı veya havalandırma sistemlerinin olduğu alanlarda bu mesafe daha da fazla olabilir.

4. UYGULAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

4.2 Fiziki Mesafe (devam)

Kuruluş yöneticileri dahil her türlü toplantılarda fiziki mesafe kuralı uygulanmalıdır.

Mümkünse toplantıların telekonferans aracılığıyla yapılması sağlanmalıdır.

4. UYGULAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

4.2 Fiziki Mesafe (devam)

Gerek mesai saatleri içindeki gerekse mesai saatleri dışındaki fiziki mesafenin ihlal edilebileceği organizasyonlardan (örn. spor faaliyetleri, piknik, işin gereği dışındaki ofis ziyaretleri vb.) kaçınılmalıdır.

**Kuruluştta tüm faaliyetler
fiziki mesafe kurallarına
uygun olarak tasarlanmalıdır**

1.5 – 2 m.

4. UYGULAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

4.2 El Hijyeni

El hijyeni, standart enfeksiyon kontrol önlemlerinin (SEKÖ) en kritik unsurudur.

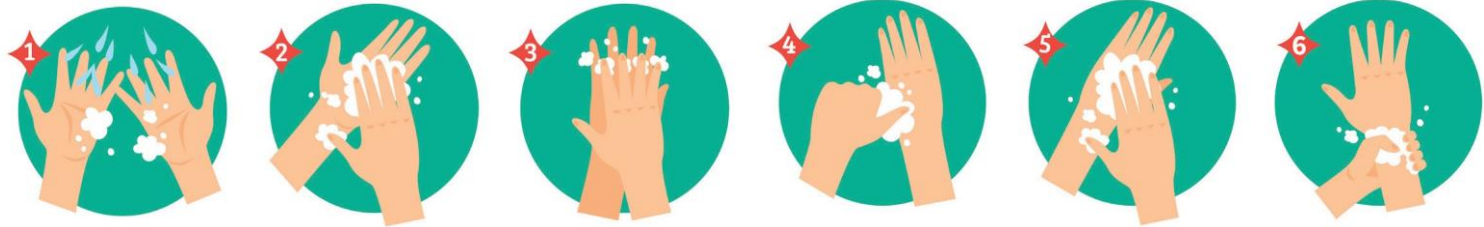
Tüm personel, müşteri, ziyaretçi ve servis elemanları için tesise girişte ve mümkün olan uygun noktalarda el yıkama imkanı sağlanmalıdır.

4. UYGULAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

4.2 El Hijyeni

Tüm personel için antiseptik dispenserleri çalışma alanı içinde en yakın noktaya konumlandırılmalı, bunun mümkün olmadığı durumlarda cep antiseptikleri kullanılmalıdır.

20 – 30 sn.

4. UYGULAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

4.3. Solunum Hijyeni ve Öksürük/Hapşırık Adabı

COVID-19 bulaşmasını en aza indirmek için solunum hijyeni ve öksürük adabı konusunda görünür yerlere görsel/yazılı afiş ve postelerle bildirimde bulunulmalıdır.

- Hapşıрма, öksürme veya burun akıntısını silmek ve burnu temizlemek (sümkürmek) için tek kullanımlık mendil
- Elle temas etmeden açılabilir-kapanabilir pedallı, sensörlü, vb. çöp kutuları
- El hijyeni sağlamak için kullanılan cihazlar (dispenser vb.)

temin edilmiş olmalıdır.

4. UYGULAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

4.3. Solunum Hijyeni ve Öksürük/Hapşırık Adabı (devam)

Müşteri, personel, ziyaretçiler ve ilgili kişiler göz, ağız ve burunlarına elle temas etmemeleri konusunda güçlü şekilde uyarılmalı ve kuruluşun girişinde ve uygun olan diğer noktalarda belirgin ve en az 1 m uzaklıktan kolayca okunacak şekilde yazılı ve/veya görsel olarak afişe edilmelidir.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

4. UYGULAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

4.3. Solunum Hijyeni ve Öksürük/Hapşırık Adabı (devam)

‘Yakala, Çöpe at, Öldür (Bertaraf et)’

5. EĞİTİM

Kuruluş,

Tüm personele (işe yeni başlayan personel/stajyerler dahil) COVID-19 semptomlarına yönelik eğitim sağlamalı ve katılım kayıtları muhafaza edilmelidir.

Virüse maruz kaldıktan sonra 14 gün içerisinde semptomlar gelişirse ne yapılması gerektiği konusunda ayrıca ve özellikle bilgi ve talimat verilmelidir.

5. EĞİTİM

Tüm eğitimler, çalışanların yaptıkları faaliyetlere ve eğitim düzeylerine uygun olarak gerçekleştirilmelidir.

Gerçekleştirilen eğitimler sonrasında çalışan davranışları izlenmeli, gerektiğinde eğitimler tekrarlanmalı, konu ve içerikleri güncellenmelidir.

Eğitimler mümkün olduğunca sanal ortamdan düzenlenmelidir.

5. EĞİTİM (devam)

Kuruluş tarafından sağlanacak eğitimler en az aşağıda verilen bilgileri içermelidir:

- Standart Enfeksiyon Kontrol Önlemleri (SEKÖ)
- Bulaş Bazlı Önlemler (BBÖ)
- COVID-19 belirtileri ve yayılımı
  - ✓ Personelin kendisinde belirtiler veya hastalık görüldüğünde yapılacaklar
  - ✓ İzolasyon kuralları ve hastalığın yayılmaması için yapacakları/yapılacaklar
- Kişisel Hijyen ve el hijyeni
- KKD'nin kullanılması (ne zaman, neden, nasıl, imha)

5. EĞİTİM (devam)

Temizlik personeli eğitimlerinde ayrıca;

Temizlik yapılmadan önce, yapılırken ve yapıldıktan sonra dikkat edilmesi gereken hususlar ve işyerinde kullanılan temizlik kimyasallarının tehlikeleri, atıkların toplanması ve imhası bilgilerini özellikle içermelidir.

6. ATIK YÖNETİMİ

Kuruluştta;

- Atıkların bertaraf edilmesi için yetkili kurumların ve yerel otoritelerin talimatlarına uyulmalıdır.
- Enfektif atıklar tanımlanmalı, atık toplama istasyonu, yerel mevzuat gereksinimlerini karşılayacak şekilde diğer alanlar ve çevreden ayrılmalıdır.
- Sıvı ve katı atık toplama istasyonu, atıkların her tasfiyesinden/uzaklaştırılmasından sonra temizlenmelidir.

6. ATIK YÖNETİMİ

- Araçlar, taşıyıcı ve konteynerler bakımlı, temiz ve uygun durumda tutulmalıdır.
- Kullanımda olan çöp kutuları tercihen elle temas etmeden açılabilir-kapanabilir (pedallı, sensörlü vb.) olmalıdır.
- Tıbbi atıkların değerlendirilmesinde ilgili yönetmelikler çerçevesinde hareket edilmelidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

Kuruluştta,

Tüm sosyal ve ortak kullanım alanları temiz ve düzenli tutulmalı, alanlar sık aralıklarla uygun şekilde temizlenmeli ve gerektiğinde dezenfekte edilmelidir.

Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol İçin Eylem Planına uygun olarak, personel ve diğer kişiler tarafından kullanılan umumi tuvaletlerde ve diğer ilgili alanlarda antiseptik madde dispenserleri bulundurulmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI (devam)

Sabun, dezenfektan/el antiseptiği sağlayan dispenserler, tek kullanımlık kağıt mendil aparatları ve diğer benzer cihazların eksiksiz ve düzgün çalışmasını sağlamak için rutin kontroller yapılmalıdır.

Arızalı cihazlar ivedilikle tamir edilmeli veya değiştirilmelidir.

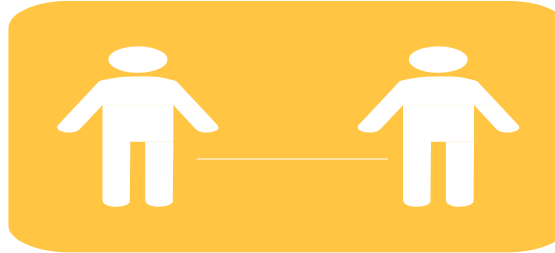

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI (devam)

Özellikle;

Sigara içme alanları, yemekhane, kafeterya gibi fiziki mesafenin azalabileceği alanlarda zemin çizgileri ve uyarı işaretleri ile fiziki mesafenin korunması sağlanmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI (devam)

Merkezi havalandırma sistemlerinde içeriden alınan havanın tekrar dolaşıma verilmesi yerine %100 dış havanın emilerek şartlandırılması yöntemi tercih edilmelidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.1 İşletme Girişi, Güvenlik ve Danışma

- Ziyaretçi kartları her kullanımdan önce dezenfekte edilmelidir.
- Güvenlik personeli tarafından ortak kullanılan telsiz/telefon gibi malzemelerin vardiya değişimlerinde, teslim öncesi uygun şekilde dezenfekte edilmesi sağlanmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.1 İşletme Girişi, Güvenlik ve Danışma

- Güvenlik/danışma personeli için gerekli KKD'ler sağlanmalı, kullanılan yüz siperliklerinin temizliği sağlanmalı ve alkol bazlı el antiseptiği bulundurulmalıdır.
- Güvenlik görevlerinin yüz yüze temas olasılığını azaltmak için camlı kabinlerde bulunmaları önerilir. Böyle bir imkan yoksa kuruluşa giriş yapanlarla güvenlik görevlileri arasında en az 1 metre mesafeyi sağlayacak şekilde düzenleme yapılmalıdır. 1 metreden uzak durulacaksa sadece maske takılması yeterlidir.
- Üst araması yapılacaksa maske ve gözlük/yüz koruyucu kullanılmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.1 İşletme Girişi, Güvenlik ve Danışma (devam)

- Çalışanların ziyaretçileri, mümkün olduğunca sınırlandırılmalıdır.
- Kapı/turnike girişlerinde fiziksel teması önleyecek ve sosyal mesafeyi sağlayacak tedbirler alınmalı, mümkün olduğunca bu aksiyonlar kamera ile takip edilmelidir.
- Kapı girişinde herkesin vücut sıcaklıkları ölçülerek kayıt altına alınmalıdır.
- Giriş yapılırken, 15 dk arayla ölçülen vücut sıcaklığı değeri 38°C ve üzeri olan kişilere giriş izni verilmeyip, en yakın sağlık kuruluşuna sevki ile ilgili bir metot belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.1 İşletme Girişi, Güvenlik ve Danışma (devam)

- Danışma personeli COVID-19 hakkında yeterince bilgilendirilmelidir.
- Ziyaretçiler kuruluşa girmeden önce, kılavuzda bahsedilen veya kuruluşça hazırlanmış olan tedbirler/kurallar konusunda bilgilendirilmeli ve ziyaretçilerden bu kurallara uyacağına dair taahhüt alınmalıdır.
- Müşteri, personel ve diğer kişilerin, kuruluşa girdikten sonra da gün içerisinde mümkün olduğu yerlerde vücut sıcaklığı ölçülerek enfeksiyon riski açısından değerlendirilebilir.
- Personelin ve işletmede 24 saatten daha fazla kalan müşterilerin ise ateşleri günlük olarak takip edilmelidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.2 Bekleme Salonu/ Lobi

- Bekleme salonu/lobi alanları temiz ve düzenli tutulmalıdır.
- Oturma düzeni kişiler arasında en az 1,5 metre olacak şekilde düzenlenmelidir.
- Kitaplar, broşürler ve dergiler dahil olmak üzere gerekli olmayan tüm eşyalar lobi/bekleme alanlarından, diğer ortak kullanılan alan ve salonlardan çıkarılmalı, bu öğelerin paylaşılmaması sağlanmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.2 Bekleme Salonu/ Lobi

- Tüm alan ve içindeki mobilya ve eşyalar temizlenebilir olmalı ve sıklıkla (tercihen çevre ile aynı zamanda) temizlenmelidir.
- Bu alanlarda bulundurulanan su ve diğer içecekler kapalı ambalajlarda olmalıdır.
- Mümkünse bu alanlarda alkol bazlı el antiseptiği bulundurulmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.3 Restoran, Yemekhane

COVID-19 pandemisi süresince, kılavuzda yer alan ilkelere ve düzenlemelere bağlı kalmak koşuluyla kullanılabilir.

Bu ilkeler ve düzenlemeler en az aşağıdaki konuları kapsar;

- Havalandırma sistemi
- Yemekhane personeli kişisel hijyen kuralları

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.3 Restoran, Yemekhane (devam)

- Yemekhane girişlerinde alkol bazlı el antiseptiği bulundurulması
- Girişe ve uygun noktalara yerleştirilen uyarıcı afişler/posterler
- Fiziksel Mesafeyi sağlayacak tedbirler (işaretleme, yemek saatleri düzenlenmesi, oturma düzeni vb.)

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.3 Restoran, Yemekhane (devam)

- Teması önleyecek tedbirler
- Temizlik ve dezenfeksiyon tedbirleri
- Tek kullanımlık menaj takımları (tuz, karabiber, sos vb.)
- Tek kullanımlık ve ambalajlı şeker, kürdanın vb.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.3 Restoran, Yemekhane (devam)

- Kağıt cepli paketlerde veya tek kullanımlık çatal-kaşık ve bıçaklar.
- Kullanıldığı takdirde, kahve makinaları, otomatların temizliği ve dezenfeksiyonu (kullanılmaması tavsiye edilir)
- Su sebillerinin kullanılmaması ve kapalı ambalajda su temini
- Bulaşık yıkama donanımı ve kimyasalları
- Çalışanların tercihen her gün aynı masada oturmalarının sağlanması

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.3 Restoran, Yemekhane (devam)

Yemek hizmetinin **dışarıdan temin edilmesi durumunda** mevcut kurallara ek olarak yüklenici firmadan **Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol İçin Eylem Planı** istenir.

Yemek hizmeti tercihen TS EN ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi belgeli kuruluşlardan temin edilmelidir.

Mümkün ise tedarikçinin bu kurallara uyumu için yerinde denetim gerçekleştirilebilir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.4 Üretim Alanları

Kuruluş üretim alanlarında;

Fiziki mesafenin sağlanamadığı yakın çalışma durumlarında maske, yüz siperliği veya koruyucu gözlük kullanılmalıdır.

Mümkünse vardiya aralarında veya sık aralıklarla tüm üretim alanı dezenfekte edilmelidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.4 Üretim Alanları (devam)

Havalandırma sistemi filtrelerinin periyodik kontrolü yapılmalı, temiz hava debisi artırılmalıdır.

Üretim alanlarındaki panolara, ekranlara ve ortak alanlara, bilinç ve farkındalığı artırmaya yönelik afişler, posterler asılmalıdır.

Mola alanlarındaki yoğunluğu önlemek amacıyla, zaman çizelgesi yeniden oluşturulmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.4 Üretim Alanları (devam)

Çalışanlar ortak kullandıkları ekipman ve çalışma alanlarını mümkün olduğunca her kullanımdan önce düzenli olarak dezenfekte etmelidir.

Çalışma alanında yer alan ortak temas yüzeyleri (kontrol paneli, el aleti vb.) için kullanım şartları, kullanım sıklığı, kullanıcı sayısı vb. kriterlerine göre hijyen ve sanitasyon programları oluşturulmalı ve uygulanmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.4 Üretim Alanları (devam)

Taşıma ve istifleme araçlarının düzenli olarak dezenfeksiyon işlemleri yapılmalıdır.

Tek kullanımlık olmayan kişisel koruyucu donanımlarının mümkün mertebe ortak kullanılmamasının (baret, gözlük, emniyet kemeri vb.) ve günlük olarak temizliğinin sağlanması gerekir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.4 Üretim Alanları (devam)

Kullanılan makinaların yüzey temizlikleri -var ise- üretici firmaların belirlediği kriterler de dikkate alınarak uygulanmalıdır.

Kuruluşa yeni gelen malzemelerin girişi ve depolanmasında, bulaş riskini ortadan kaldırmaya yönelik tedbirler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

Mümkün olduğu durumlarda sesli anons sistemi vb. metotlarla maske takılması, fiziki mesafenin korunması hususlarında farkındalık sağlanabilir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.5 Ofisler

- Ofislerin yerleşimi, fiziki mesafeye dikkat edilerek düzenlenmelidir.
- Gerekli durumlarda dönüşümlü olarak uzaktan çalışma opsiyonu tercih edilebilir.
- Havalandırma sistemleri dışarıdan taze hava alacak şekilde ayarlanmalıdır.
- Ofislerin havalandırma tesisatının filtre temizliği, bakım ve kontrolleri düzenli olarak yapılmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.5 Ofisler

- Ofis malzemelerinin (bilgisayar klavyesi, mouse, telefon, kalem, silgi vb.) ortak kullanılması mümkün olduğunca engellenmelidir.
- Ortak kullanılan malzemelerin dezenfeksiyon sıklığı artırılmalıdır.
- Kapalı alanlarda maske kullanılmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.6 Toplantı Salonları

- Salonlarda oturma düzeni fiziki mesafe kurallarına (en az 1,5 m) uygun olacak şekilde düzenlenmelidir.
- Masa üzerindeki kitap dergi vb. malzemeler kaldırılmalı, toplantı öncesi ve toplantı sonrası (masa, varsa teknik donanımlar, mikrofon vb.) temizlenmeli/dezenfekte edilmelidir.
- Havalandırma sistemleri dışarıdan taze hava alacak şekilde ayarlanmalıdır.
- Kapalı alanlarda maske kullanılmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.7 Revir/Sağlık Birimleri

- Kuruluşlarda bulunan revir/sağlık birimi vb. alanların temizlik ve dezenfeksiyonu yapılmalıdır.
- Reviri kullanabilecek kişi sayısı belirlenmelidir.
- Revire başvuran kişinin KKD kullanımına yönelik önlemler alınmalıdır.
- Revire başvuran kişilere ait vaka takip kayıtları tutulmalıdır.
- Revirde oluşan atıklar, kılavuzun '**6. Atık Yönetimi**' maddesinde anlatıldığı şekilde bertaraf edilmelidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.8 İbadethane/Mescid

- Mescid alanlarında kullanıcı sayısı fiziki mesafe kuralını sağlayacak şekilde belirlenmeli, en az 1 metre fiziki mesafe kuralını sağlayacak şeritler oluşturulmalı ve fiziki mesafe uyarıları yapılmalıdır.
- Temiz hava sirkülasyonu düzenli olarak sağlanmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.8 İbadethane/Mescid

- Temizlik ve dezenfeksiyon belirlenmiş plan dahilinde mümkün olan en sık periyotlarda yapılmalıdır.
- Mescide girerken maske takılmalı ve namaz esnasında da çıkarılmamalıdır.
- Seccadelerin, Kur'an-ı Kerimler dahil tüm kitapların ve tespihlerin kişiye özel olmaları sağlanmalı mümkünse tek kullanımlık seccadeler bulundurulmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.9 Asansörler

- Kişilerin asansör kullanımını mümkünse en aza indirmeleri önerilir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda fiziki mesafe kurallarına uygun olarak asansör kapasitesinin **en fazla üçte biri kadar** kişinin kullanımına izin verilmeli ve bu sayı asansör girişinde belirtilmelidir.
- Asansör girişlerinde alkol bazlı el antiseptiği bulundurulmalıdır.
- Asansör içinde öksürük/hapşırık adabına uyulması, asansöre maskesiz binilmemesi, mümkünse konuşulmaması sağlanmalıdır.
- Asansör zeminine her kişinin durması gereken yerler, aralarında en az 1 m olacak şekilde belirlenmelidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.10 Seyahat Kuralları

- Personelin zorunlu haller dışında yurtiçi ve yurtdışı seyahatlerinin kısıtlanması, zorunlu hallerde ise yurtiçi seyahatlerinde toplu taşımadan kaçınılması gerektiği bildirilmelidir.
- Yurtdışı seyahat kısıtlamalarının bitişinin ardından yurtdışından Türkiye'ye gelen veya evde yurtdışından gelen yakını bulunan çalışanların, yasal otoritenin belirlediği kurallara göre hareket etmesi kontrol altına alınmalıdır.
- Yurtdışından gelen ziyaretçilerin pasaport bilgileri ve son 14 gün içinde bulunduğu ülkeler kayıt altına alınmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.11 İşletme Binek Hizmet Araçları

- Araçlarda klima yerine doğal havalandırma tercih edilmelidir.
- Binek araçlara şoför hariç aynı anda **üçten fazla kişi binmemelidir.**
- Mümkün olduğu durumlarda yolcu, arka koltukta sürücünün çaprazında oturarak ve maske takarak seyahat etmelidir.
- Şirket araçları, **her kullanım sonrasında** dezenfekte edilmelidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.12 Personel Servisleri

- Servise binerken mümkünse ateş ölçümü yapılması faydalıdır.
- Servisi kullanan kişi sayısı 1 metre fiziksel mesafe korunacak şekilde belirlenmeli ve koltuklarda yan koltuk boş kalacak ve arka arkaya gelinmeyecek şekilde çapraz düzende oturulmalıdır.
- Servislerde **azami yüzde 50 doluluk** kuralı uygulanmalıdır.
- Çalışanlar için araçlarda **maske** bulundurulmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.12 Personel Servisleri

- Mümkün olduğu durumlarda çalışan isimlerinin koltuklara tanımlanması ve bu yolla çalışanların farklı koltuklara oturmamasına özen gösterilmelidir. Servis durağında beklerken, servise biniş ve inişler sırayla ve fiziki mesafe korunarak yapılmalıdır.
- Servis durağında beklerken, servise biniş ve inişler sırayla ve fiziki mesafe korunarak yapılmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.12 Personel Servisleri (devam)

- Salgın süresince araçların klima kullanımı mümkün olduğunca tercih edilmemelidir. Klima kullanılacak ise 15 dakika üzerindeki seyahatlerde, sürücü tarafından en az her 15 dakikada bir pencere açılarak içeriye yeterli temiz hava girmesi ve hava sirkülasyonu olması sağlanmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.12 Personel Servisleri (devam)

- Her servis öncesi veya sonrası servisler havalandırılmalı ve özellikle el teması olan bölgeler başta olmak üzere dezenfeksiyon sağlanmalı, yapılan işlemler kayıt altına alınmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.12 Personel Servisleri (devam)

- Araç kapılarında el dezenfektanları bulundurulmalıdır.
- Araç içinde bulunan halı, paspas ve perdelerin temizlik ve dezenfeksiyon sıklığı belirlenmelidir.
- Sürücü mutlaka kişisel koruyucu önlemlerini (maske ve gerektiğinde eldiven) almalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.12 Personel Servisleri (devam)

- Araç kapılarında el dezenfektanları bulundurulmalıdır.
- Araç içinde bulunan halı, paspas ve perdelerin temizlik ve dezenfeksiyon sıklığı belirlenmelidir.
- Sürücü mutlaka kişisel koruyucu önlemlerini (maske ve gerektiğinde eldiven) almalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.13 Tuvalet ve Lavabolar

- Kapılar ve kapı kolları dahil tüm yüzeyler uygun deterjan/dezenfektan ile sık aralıklarla temizlenmelidir. Tesiste COVID-19 olduğu belirlenen kişi olmadığı takdirde banyo, klozet ve lavabolar ve kapı yüzeyleri dahil tüm yüzeylerin su ve uygun deterjanla sık temizlenmesi yeterlidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.13 Tuvalet ve Lavabolar

- Banyo, klozet ve tuvaletler her vardiyada **en az bir kez** sulandırılmış çamaşır suyu ile dezenfekte edilmelidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.13 Tuvalet ve Lavabolar (devam)

- Personel lavabolarında mümkün ise el temasını önleyecek tedbirler alınmalı, mümkünse her tuvalet/lavabo girişinde el antisepti cihazları bulundurulmalıdır.
- Hijyen gereklerini hatırlatıcı afiş/poster/uyarı levhası konulmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.13 Tuvalet ve Lavabolar (devam)

- Çıkışa yakın noktalara mümkünse pedallı çöp kutusu yerleştirilmeli, varsa el kurutucu cihazlarının kullanılmaması için gerekli önlemler alınmalıdır.
- Tuvaletlerin havalandırma sistemi temiz, hava sirkülasyonu yeterli ve uygun olmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.14 Personel Soyunma Odaları ve Duşları

- Soyunma odalarının kullanımı, aynı anda kullanacak kişi sayısını azaltacak şekilde ve kişi başına minimum 4 m² alan sağlanacak ve fiziki mesafe 1,5 metre olacak şekilde planlanmalıdır.
- Oda girişlerine alkol bazlı el antiseptiği konulmalı ve soyunma odalarında maske kullanılması sağlanmalıdır.
- Temizlik ve dezenfeksiyon sıklığı gözden geçirilmeli, vardiya aralarında, her kullanım sonrası temizlik ve dezenfeksiyon yapılmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.14 Personel Soyunma Odaları ve Duşları (devam)

- Ortamın havalandırma koşulları yeterli olmalıdır.
- Personel lavabolarında mümkünse el teması olmayan bataryalar, temassız dispenserler olmalıdır.
- Kirli ve temiz kıyafetlerden, ayakkabılardan çapraz bulaşmayı önleyebilmek için gerekli tedbirler alınmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.15 Misafirhane/Yatakhane

- Her odada fiziksel mesafe ve temas kurallarına göre düzenleme yapılmalıdır.
- Girişlerde alkol bazlı el antiseptiği bulundurulmalıdır.
- Odalarda yeterli havalandırma/iklimlendirme koşulları bulunmalı ve klima bakımları ve temizlikleri düzenli olarak yapılmalıdır.
- Girişlerde ateş ölçümü yapılmalı, şüpheli vaka olması durumunda girişe izin verilmemelidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.15 Misafirhane/Yatakhane (devam)

- Odaların, kullanılan tekstil malzemelerinin ve genel alanların temizlik ve dezenfeksiyon planı belirlenmeli ve uygulanmalıdır. Yapılan işlemler kayıt altına alınmalıdır.
- Okey, tavla, kağıt oyunları vb. oyunlar iptal edilmelidir.
- Yönetimin izni olmadan, dışarıdan ziyaretçi kabul edilmemeli, bakım/onarım/tedarik vb. işlemler için giriş yapan hizmet sağlayıcılar da COVID-19 kapsamında uygulanan önlemlere uymalı ve gerekli kişisel koruyucu önlemlerini almalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.16 Kreşler/Bebek Bakım ve Emzirme Odaları

Mevcut kanıtlar, çocuklarda COVID-19'un daha hafif solunum semptomları geliştirdiğini gösterse de, çocukların enfeksiyonu taşıyabildiği ve bulaştırıcı olabilecekleri bilinmektedir. Bu nedenle;

- Çocuklardan sorumlu kişiler veya ebeveynler herhangi bir solunum yolu hastalığı belirtisi olan çocuklara dikkat etmeli, bu durumu yönetime derhal bildirmelidir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.16 Kreşler/Bebek Bakım ve Emzirme Odaları (devam)

- Giriş yapılırken, 15 dk arayla ölçülen vücut sıcaklığı değeri 38°C ve üzeri olan çocuk ebeveynlere giriş izni verilmemeli ve en yakın sağlık kuruluşuna sevki ile belirlenmiş olan metot uygulanmalıdır.
- Gerekli durumlarda oyun alanlarının kapatılması veya sınırlandırılması sağlanmalı, temizlenmesi zor olan oyuncaklar (mümkünse tamamı) oyun alanlarında tutulmamalıdır.
- Her durumda, bu alanlara özel temizlik ve dezenfeksiyon programları oluşturulmalı ve uygulanmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.17 Güvenli Çamaşır Yönetimi (Çamaşırhane)

- Çamaşır donanımının uygun sıcaklıklarda ve uygun kimyasallarla çalıştırılması sağlanmalıdır.
- Çamaşırlar, bulaşı önleyecek şekilde taşınmalı, tüm çarşaf lar taşınmaya hazır hale getirilinceye kadar ait olduğu alan içinde tutulmalıdır.
- Kontamine çamaşırlarla ilgili işlemler sırasında tek kullanımlık eldivenler ve önlük giyilebilir.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.17 Güvenli Çamaşır Yönetimi (Çamaşırhane) (devam)

- Personel formalarını yıkamak için tesisin çamaşırhanesi kullanılmalı, kurumda çamaşırhane yoksa, formalar/önlükler tek kullanımlık plastik torbada (çift torbaya konulmak koşulu ile) eve götürülebilir.

Kontamine çamaşırlar en az 60°C/1.5 saat yıkanmalıdır.

7. SOSYAL ve ORTAK KULLANIM ALANLARI

7.18 Liderlik ve Örnek Olma

Bu kılavuzda belirtilen şartlara en başta kuruluşun sahibi, ortakları ve yöneticilerinin uyması gerekmektedir.

Liderlerin uymadığı kurallara çalışanların uyması beklenemez.

8. TEMİZLİK

8.1 Genel İlkeler

Kuruluştta COVID-19 vakaları tespit edilmemiş olsa bile hijyen ve sanitasyon mutlak surette sağlanmalıdır.

Genel önleyici tedbirler açısından COVID-19 salgını boyunca ortak alanlarda (tuvaletler, salonlar, koridorlar, asansörler vb.) temizlik ve dezenfeksiyon önlemlerinin uygulanmasına özel dikkat gösterilmelidir.

8. TEMİZLİK

8.1 Genel İlkeler (devam)

Kuruluştaki temizlik ve sanitasyon teçhizatları da dahil bütün alanların hijyenik koşullarda bulundurulduğunu teminat altına almak için **temizleme ve sanitasyon programları** oluşturulmalı, programlar, sürekli uygunluk ve etkinlik için izlenmelidir.

8. TEMİZLİK

8.2 Temizlik ve Sanitasyon Maddeleri ve Araçları

Sanitasyon ajanları ve kimyasal maddeler açık şekilde tanımlanmalı ve üreticinin talimatları doğrultusunda kullanılmalıdır.

Araçlar ve teçhizat, hijyenik bir tasarıma sahip olmalı ve muhtemel bir harici madde kaynağı olmayacak biçimde tutulmalıdır.

8. TEMİZLİK

8.2 Temizlik ve Sanitasyon Maddeleri ve Araçları (devam)

Temizleme ve sanitasyon programları oluşturulmalı ve temizleme teçhizatının da temizlenmesi dahil belirlenmiş bir planla, işletmenin ve teçhizatın tüm alan ve parçalarının temizlenmesi ve/veya sanitize edilmesi sağlanmalı ve kayıtları muhafaza edilmelidir.

8. TEMİZLİK

8.2 Temizlik ve Sanitasyon Maddeleri ve Araçları (devam)

Temizleme ve/veya sanitasyon programlarında en az aşağıdaki bilgiler yer almalıdır;

- Temizlenecek ve/veya sanitize edilecek alan, araç ve gereçler, teçhizat parçaları
- Belirtilen görevler için sorumluluklar
- Temizleme/sanitasyon yöntem ve sıklıkları
- İzleme ve doğrulama düzenlemeleri
- Temizlik/sanitasyon sonrası kontroller
- Çalışma öncesi kontroller

8. TEMİZLİK

8.2 Temizlik ve Sanitasyon Maddeleri ve Araçları (devam)

Kuruluşun eylem planı kapsamında, COVID-19 süphelisi veya tanısı koyulmuş kişilerin kuruluştan ayrıldıktan sonra kullandığı oda ve mümkünse diğer tüm malzemelerin temizliği ve dezenfeksiyonu uygun KKD kullanılarak yapılmalıdır.

Temizlik personelinin yeterli dezenfektan çözeltilerine ve diğer temizlik malzemelerine erişimleri sağlanmalı, bu personele gerekiyorsa ek eğitimler sağlanmalıdır.

Temizlik personelinin gerekli kişisel koruma donanımları kuruluş tarafından sağlanmalıdır.

8. TEMİZLİK

8.3 Temizleyin

Yüzeyler, sabun ve su kullanarak temizlenmeli, masalar, kapı kolları, ışık anahtarları, tezgahlar, kulplar, telefonlar, klavyeler, tuvaletler, musluklar, lavabolar vb. yüzeylerin temizliği sıklıkla yapılmalıdır.

8. TEMİZLİK

8.4 Dezenfekte Edin

- Alan veya öge kirli ise önce sabun ve su veya başka bir deterjanla temizlenmeli daha sonra onaylı bir dezenfektanla dezenfekte edilmelidir.
- Ürünün güvenli ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamak için etiket üzerindeki talimatlara ve özellikle önerilen «temas süreleri» ne uyulmalıdır.
- **Sadece işverenler tarafından sağlanan** temizlik ürünleri ve dezenfektan ürünleri kullanılmalıdır.
- Alternatif temizlik maddeleri/dezenfektanlar kullanılacaksa, sadece standartlara **(virusidal aktivite için TS EN 14476 standardı)** uygun olanlar kullanılmalıdır.

8. TEMİZLİK

8.5 Yumuşak Yüzeyler

Halı kaplı zemin, kilim ve perdeler gibi yumuşak yüzeyler;

- Sabun ve su kullanarak veya bu yüzeylerde kullanıma uygun temizleyicilerle,
- Onaylı dezenfektanlarla
- En uygun sıcak su ayarını kullanılarak ve öğeler sonrasında tamamen kurutularak

Temizlenmeli ve üreticinin talimatlarına uyulmalıdır.

8. TEMİZLİK

8.6 Elektronik Aletler

Tabletler, dokunmatik ekranlar, klavyeler, uzaktan kumandalar ve ATM'ler;

- Üretici talimatlarına bağlı olarak temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.
- Başka bir öneri yoksa, en az %70 alkol içeren dezenfektanlar kullanılmalıdır.

8. TEMİZLİK

8.7 Temizlik Yaparken

- Çöp taşıma da dahil olmak üzere temizleme sürecindeki tüm görevler için tek kullanımlık eldiven ve önlük giyilmelidir.
- Kullanılan temizlik/dezenfektan ürünleri ve sıçrama riski olup olmadığına bağlı olarak gerekiyorsa ek KKD kullanılmalıdır.
- Kullanım sonrası eldiven ve önlük dikkatli bir şekilde çıkarmalıdır.
- Eller, eldiven çıkarıldıktan sonra, hastayla temastan sonra ve gerektiğinde sıklıkla sabun ve suyla ve en az 20 saniye süreyle yıkanmalı ve gerekiyorsa el antiseptiği kullanılmalıdır.

8. TEMİZLİK

8.8 Ek Önlemler (Eller Dahil)

- Tuvalet kullanımından sonra,
- Burun temizliğinden, öksürdükten veya hapşırdıktan sonra,
- Yemek yemeden veya yemek hazırlamadan önce,
- Hayvanlarla temastan sonra,
- Yardıma ihtiyacı olan başka bir kişiye (örneğin, bir çocuk) temastan sonra, rutin bakım öncesi ve sonrasında,

Ellerin sabun ve su ile uygun süre boyunca yıkanması sağlanmalıdır.

8. TEMİZLİK

8.9 Ofislerin Temizlenmesi

Tüm ofisler;

- Temizlenmeden önce kapısı kapalı durumda en az 1 saat doğal yollarla havalandırılmalıdır.
- Temizlik, kapı kapalı, pencere açık şekilde yapılmalıdır.
- Tüm yüzeyler uygun şekilde temizlenmeli, sık kullanılan parçalar, kapı ve kolları, dolap, masa, tutamaklar, elektrik düğmeleri dezenfekte edilmelidir.

8. TEMİZLİK

8.9 Ofislerin Temizlenmesi (devam)

- Temizlik personeli uygun maske takmalı, eldiven ve giysi giymelidir.
- Ofisi kullanan kişinin COVID-19 olduğu belirlendiği durumda banyo, klozet, lavabolar ve tüm yüzeyler uygun deterjan ile temizlenmelidir.

Hasta olduğu teyit edilen bir kişinin kullandığı ofis 24 saat kullanıma kapalı tutularak temizlenmelidir

8. TEMİZLİK

8.9 Ofislerin Temizlenmesi (devam)

Klimalar ve havalandırma sistemi;

- Filtrelerinin durumu periyodik olarak izlenmeli ve uygun hava kalitesi sağlanmalıdır.
- Filtreler düzenli olarak veya gerektiğinde değiştirilmelidir.
- Filtrelerin değiştirilmesi esnasında KKD (eldiven, FFP2/FFP3 TS EN 149 maske, tek kullanımlık önlük veya tulum) kullanılmalı, değişimi gerçekleştirilen filtreler çift plastik poşet ile evsel atık olarak imha edilmelidir.

9. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EKİPMANLARI

Kuruluştta;

Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol İçin Eylem Plan(lar)ı çerçevesinde gereken iş sağlığı ve güvenliği ekipmanları bulundurulmalı ve çalışanların kullanımına sunulmalıdır.

Tüm personelin kullanılacak KKD'nin doğru kullanımı konusunda eğitilmeleri ve farkındalığın artırılması sağlanmalıdır.

9. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EKİPMANLARI

9.1 Maskeler

COVID-19 için;

İlgili standartlara/kriterlere uygun (TS EN 14683, TS EN 149 veya TSE K 599),
Kullanım için gerekli olana kadar temiz/kuru bir alanda muhafaza edilmiş, kirlenmesi
önlenmiş (son kullanma tarihleri uygun),
Ulusal/uluslararası sağlık otoritelerinin tavsiyelerine uygun

Maske kullanılmalıdır.

9. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EKİPMANLARI

9.1 Maskeler (devam)

Maskeler;

- Burunu ve ağzı iyi bir şekilde kapatacak,
- Kullanım sırasında veya kullanımdan sonra kullanıcının boynuna sarkmayacak,

şekilde kullanılmalı,

- Bir kez takıldıktan sonra ön yüzüne dokunulmaması,
- Islanan, nemlenen, kirlenen maskenin yenisi ile değiştirilmesi

sağlanmalıdır.

Maske takılırken ve çıkarıldıktan sonra el hijyeni yapılmalıdır

9. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EKİPMANLARI

9.2 Personel Giysi ve Formaları

Kuruluş,

- Uygun ve gerekli olduğu durumlarda personelin işe varışta formalarını/giysilerini değiştirebileceği soyunma odaları/alanlar sağlamalıdır.
- Giysi ve formalar personele özgü olmalıdır.
- Özellik gerektiren işler ve alanlar için (yemekhane gibi) işe uygun kıyafetler giyilmelidir.
- İşe özgü kıyafetler mümkün mertebe ilgili alan dışında giyilmemeli ve ilgili alanın dışına çıkartılmamalıdır.

9. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EKİPMANLARI

9.3 Tek Kullanımlık Eldiven (veya işe uygun eldiven)

Eldivenlerin, özel alanlar ve işlemler dışında kullanılması önerilmez.

Hasta veya COVID-19 şüpheli kişilerin taşınması veya temas durumunda mutlaka kullanılmalıdır.

Eldiven, işlem sonrasında veya görev tamamlandıktan sonra uygun şekilde çıkartılmalı ve hemen **el hijyeni** sağlanmalıdır.

9. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EKİPMANLARI

9.4 Göz Koruyucu/Yüz Koruyucu Siperlik

İletişim sağlamaya yönelik personelin (danışma, güvenlik vb.) uygun maske ile birlikte yüz koruyucu siperlik kullanması önerilir.

EKLER- İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Ek 1 - İyi Uygulama: Ellerin Su ve Sabun ile Yıkınması

Ek 2 - İyi Uygulama: Ellerin Antiseptik ile Temizlenmesi

Ek 3 - İyi Uygulamalar: Sosyal ve Ortak Kullanım Alanları

Ek 4 - İyi Uygulamalar: Yiyecek ve İçecekler

Ek 5 - İyi Uygulamalar: Temizlik Hizmetleri

Ek 6 - İyi Uygulamalar: Altyapı

TSE COVID-19 GÜVENLİ ÜRETİM BELGESİ KURULUŞ ÖN DEĞERLENDİRME SORU LİSTESİ

BELGELENDİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI		Doküman No	TS EN ISO 9001:2015
TSE COVID-19 GÜVENLİ ÜRETİM BELGESİ KURULUŞ ÖN DEĞERLENDİRME SORU LİSTESİ		Yayın Tarihi	21.05.2020
		Revizyon Tarihi	21.05.2020
		Sayısı	0
SORULAR	DOKÜMAN TAYIN KAVRILAR/UYGULAMALAR	EYET (E)	HAYIR (H)
KORUNMA VE KONTROL ÖNLEMLERİ			
YÖNETİM			
Kuruluşta, ilgili tarafları da kapsayan işletmenin tüm alanlarını içerecek şekilde salgınla yönelik özellikle COVID-19'a karşı bir risk değerlendirmesi mevcut mu?			
En az aşağıdaki maddeleri içeren Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Eylem Planı/Planları hazırlanmış mı?			
Bu eylem planı gerçekleştirilecek faaliyet, kaynak, sorumlu içermekte mi?			
a) Kapasite kullanımını bulaş riskini minimum düzeyde tutacak şekilde,			
b) Azaltılmış çalışan sayıları dikkate alınarak ve gerekli değişiklikleri yapmak için güncel planın hazır ve erişilebilir olmasını sağlayan,			
c) Mevcut kapasite değerlendirilmesini,			
d) COVID-19 semptomları olan hastaları tespit edebilmek için özel bürünlerde termal kameralar gibi fiziksel bariyerler ortaya konulması,			
En az aşağıdaki maddeleri içeren Kontrol Önlemleri Hiyerarşisi oluşturulmuş mu?			
Semptomları (belirtileri) olan kişilerin erken saptanmasını,			
Sağlık otoritesine bildirilmesini raporlanmasını,			
Kişilerin erken izolasyonunu,			
Kişilerin sağlık kuruluşuna nakledilmesi/takinin sağlanmasını,			
Kişilerin sağlık kuruluşuna nakledilmesi/takinin sağlanmasını, en az 14 gün izolasyon sonrasında işe dönmelerini COVID-19'lu personelin iyileşmesini takiben en az 14 gün izolasyon sonrasında işe dönmelerini sağlanmasını,			
Kuruluş, aşağıdaki hususlar dahil olmak üzere gerekli olan iç ve dış iletişim planlamalı/belirlenmelidir:			
a) Ne ile ilgili(hangi komoda) iletişim kuracağını,			
b) Ne zaman iletişim kuracağını,			
c) Kiminle iletişim kuracağını,			
d) Nasıl iletişim kuracağını,			
e) Kimin iletişim kuracağını,			
İletişim planları en az acil iletişim numaraları listesi, personel acil durum iletişim çizelgesi de içerecek şekilde belirlenmelidir.			
Kuruluş, Hijyen, enfeksiyon önleme ve kontrolünün oluşturulması, uygulanması, sürekliliğinin sağlanması için ihtiyaç duyulan kaynakları tespit ve temin etmiş mi?			
Hijyen, enfeksiyon önleme ve kontrolün sağlanmasının etkili şekilde uygulanması ile süreçlerin işletilmesi ve kontrolü için sorumlu olacak kişi/kişileri belirlemiş ve görevlendirmiş mi?			

Kuruluşlar kendi değerlendirmeleri için ön değerlendirme formu ve kılavuz dahil ihtiyaç duydukları tüm dokümanlara www.tse.org.tr adresinden ulaşabilmektedir.

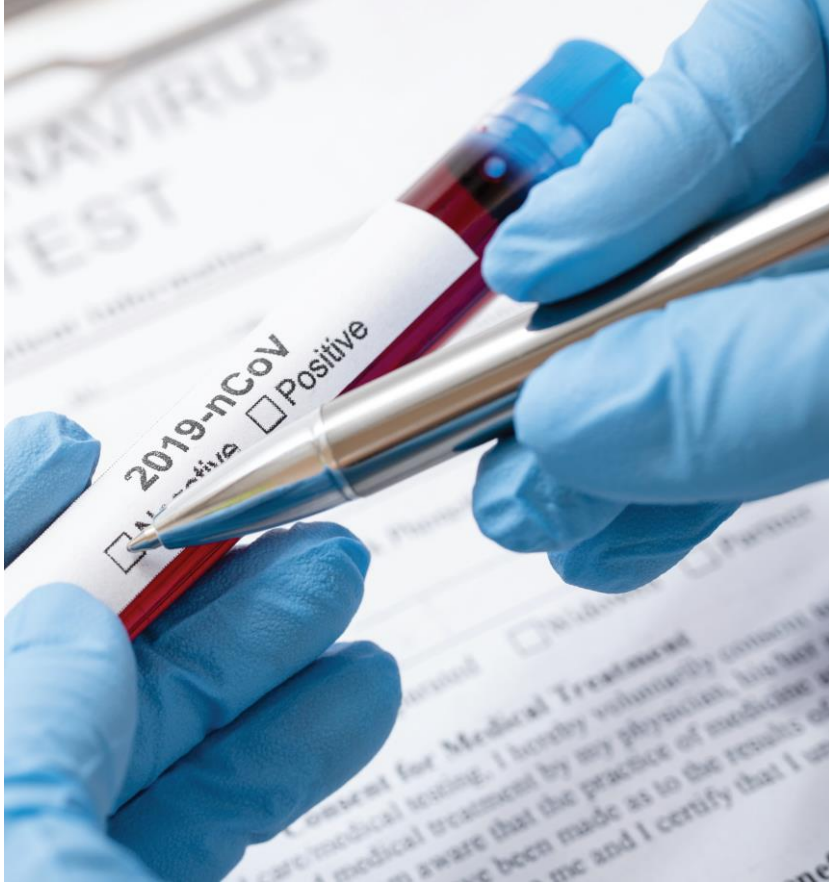
TSE COVID-19 GÜVENLİ ÜRETİM BELGESİ SORU LİSTESİ

ÖRNEK SAYFA

	BELGELENDİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	Doküman No	SB-HEKB-GUB-FR-004
	TSE COVID-19 GÜVENLİ ÜRETİM BELGESİ SORU LİSTESİ	Yayın Tarihi	21.05.2020
		Revizyon Tarihi	21.05.2020
		No	0
4. Kuruluş; aşağıdaki hususlar dahil olmak üzere gerekli olan iç ve dış iletişimleri planlamalı/belirlenmelidir: a) Ne ile ilgili(hangi konuda) iletişim kuracağını, b) Ne zaman iletişim kuracağını, c) Kiminle iletişim kuracağını, d) Nasıl iletişim kuracağını, e) Kimin iletişim kuracağını. İletişim planları en az acil iletişim numaraları listesi, personel acil durum iletişim çizelgesini de içerecek şekilde belirlenmelidir.			U
5. Kuruluş, Hijyen, enfeksiyon önleme ve kontrolünün oluşturulması, uygulanması, sürekliliğinin sağlanması için ihtiyaç duyulan kaynakları tespit ve temin etmiş mi? Hijyen, enfeksiyon önleme ve kontrolün sağlanmasının etkili şekilde uygulanması ile proseslerin işletilmesi ve kontrolü için sorumlu olacak kişi/kişileri belirlemiş ve görevlendirmiş mi?			U/S
6. Mümkün olduğunca acil durumlarla başa çıkmak için görevde hazır, eğitilmiş en az bir kişi belirlenmiş mi?			U/S
7. Kuruluşa giriş yaparken ölçülen ve doğrulanan vücut sıcaklığı değeri en az 38°C olan kişilerin ilk ölçümden en az 15 dakika sonra tekrar ölçülmesi halen vücut sıcaklığı değeri 38°C ve üstü olan kişilerin tesise alınmayıp en yakın sağlık kuruluşuna sevki ile ilgili metod belirlenmiş mi?			S
8. Virüsün bulaş yolları ve önlenmesine yönelik çalışanların/personelin düzenli eğitimi, uygun el hijyeni ve ortam temizliği ile COVID-19 farkındalığı sağlanmış mı? Bu virüslerin yayılması ile mücadele etmek çalışanların ve ziyaretçilerin sağlığı için hayati öneme sahiptir.			S
9. İlgili kamu kurumları tarafından hazırlanan videoların, slaytların, posterlerin, broşürlerin uygun yöntemlerle yayımlanması sağlanıyor mu?			S
10. Enfeksiyon yayılmasını önlemenin yollarını açıklayan poster/afiş, tabela ve uyarı işaretleri yerleştirilmiş mi?			S

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

TEŞEKKÜRLER